

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

(2010)2308(INI)

10.1.2012

PROIECT DE RAPORT

referitor la Strategia de securitate internă a Uniunii Europene
((2010)2308 (INI))

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Raportoare: Rita Borsellino

PR_INI

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN3

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la Strategia de securitate internă a Uniunii Europene

((2010)2308(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere, în special, articolele 6, 7, 8, 11, 21, 47-50 și 52 din Carta drepturilor fundamentale a UE,
- având în vedere, în special, articolul 3 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană și titlul V capitolele 1, 2, 4 și 5 (Spațiul de libertate, securitate și justiție) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Decizia Consiliului din 25 februarie 2010 privind instituirea Comitetului permanent pentru cooperarea operațională în materie de securitate internă (COSI),
- având în vedere „Programul de la Stockholm – o Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora” și Comunicarea Comisiei intitulată „Crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție pentru cetățenii Europei – Plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Programului de la Stockholm” [COM(2010)0171],
- având în vedere Strategia de securitate internă a Uniunii Europene („Către un model european de securitate”), astfel cum a fost adoptată de Consiliu la 25 și 26 februarie 2010,
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură ” [COM(2010)0673],
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură” [COM(2010)0673],
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Primul raport anual privind punerea în aplicare a strategiei de securitate internă a UE” [COM(2011)0790],
- având în vedere Concluziile Consiliului din 24 și 25 februarie 2011 referitoare la Comunicarea Comisiei privind Strategia de securitate internă a Uniunii Europene în acțiune,
- având în vedere Concluziile Consiliului din 8 și 9 noiembrie 2010 privind crearea și punerea în aplicare a unui ciclu de politici ale UE privind formele grave de criminalitate internațională și criminalitatea organizată,
- având în vedere Concluziile Consiliului privind stabilirea priorităților UE pentru combaterea criminalității organizate în perioada 2011-2013,
- având în vedere Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) din

17 decembrie 2010 privind Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură”,

- având în vedere Strategia europeană de securitate din 2003¹ și Raportul din 2008 referitor la raportul privind punere în aplicare a acesteia²,
 - având în vedere Rezoluția sa din 25 noiembrie 2009 referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – „Un spațiu de libertate, securitate și justiție în serviciul cetățenilor – Programul de la Stockholm”³,
 - având în vedere Rezoluția sa din 25 octombrie 2011 referitoare la criminalitatea organizată în Uniunea Europeană⁴,
 - având în vedere Rezoluția sa din 14 decembrie 2011 referitoare la „Politica UE de combatere a terorismului: principale realizări și viitoare provocări”⁵,
 - având în vedere jurisprudența relevantă a instanțelor europene și a curților constituționale naționale, care abordează criteriul proporționalității și necesitatea ca acesta să fie respectat de autoritățile publice într-o societate democratică,
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A7-0000/2012),
- A. întrucât intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona a consolidat și mai mult securitatea, ca o condiție necesară atât pentru asigurarea exercitării drepturilor fundamentale, cât și pentru crearea spațiului de libertate, securitate și justiție (SLSJ), inclusiv în cadrul acțiunii externe, în cazul căreia aceste trei concepte sunt strâns interconectate;
- B. întrucât, prin urmare, Tratatul de la Lisabona a ancorat puternic politica de securitate a UE într-un stat de drept specific al UE, punând bazele pentru dezvoltarea unei agende de securitate, împărtășită profund de UE și de statele membre și supusă unei supravegheri democratice la nivel european și național;
- C. întrucât Programul de la Stockholm a subliniat faptul că Strategia de securitate internă a UE ar trebui dezvoltată pentru a îmbunătăți în continuare securitatea în cadrul Uniunii, protejând astfel viața și siguranța cetățenilor UE și luptând în mod eficient împotriva criminalității organizate, a terorismului și a altor amenințări;
- D. întrucât nici statele membre, nici Comisia nu au luat în considerare până în prezent stabilirea unui rol pentru Parlament în acest proces, în pofida intrării în vigoare a

¹ „O Europă sigură într-o lume mai bună – Strategia europeană de securitate”, aprobată de Consiliul European ce a avut loc la Bruxelles în 12 decembrie 2003 și elaborată sub responsabilitatea Înalțului Reprezentant al UE, Javier Solana.

² „Raportul privind punerea în aplicare a Strategiei de securitate europeană – Asigurarea securității într-o lume în schimbare”, S407/08.

³ JO C 285E, 21.10.2010, p. 12.

⁴ Texte adoptate, [P7_TA(2011)0459].

⁵ Texte adoptate, [P7_TA(2011)0577].

Tratatului de la Lisabona;

- E. întrucât Comunicarea Comisiei privind Strategia de securitate internă (SSI) pentru perioada 2010-2014 a identificat cinci domenii prioritare în care UE poate aduce valoare adăugată, și anume combaterea și prevenirea infracțiunilor grave și a criminalității organizate, a terorismului și a criminalității informatice, îmbunătățirea gestionării frontierelor externe și dezvoltarea unei capacități de reziliență în caz de dezastre naturale sau provocate de om;
- F. întrucât primul raport anual al Comisiei privind punerea în aplicare a SSI a confirmat faptul că toate cele cinci obiective identificate în 2010 rămân valabile și a subliniat situația actuală, progresele înregistrate până în prezent și calea de urmat;
- G. întrucât în Programul de la Stockholm s-a menționat faptul că „dezvoltarea, monitorizarea și punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă ar trebui să devină una dintre atribuțiile prioritare ale COSI”,
1. salută eforturile depuse pentru stabilirea unei SSI și a principiilor fundamentale care stau la baza modelului european de securitate dezvoltat în cadrul SSI, în special în ceea ce privește relația consolidată dintre securitate, libertate și viața privată, precum și cooperarea și solidaritatea dintre statele membre;
 2. subliniază că libertatea, securitatea și justiția sunt obiective și domenii de acțiune indivizibile, având în vedere faptul că „libertatea își pierde mult din valoare în cazul în care nu poate fi exercitată într-un mediu sigur și cu sprijinul deplin al unui sistem judiciar în care toți cetățenii și rezidenții Uniunii pot avea încredere”;
 3. consideră că punerea în aplicare a Cartei drepturilor fundamentale a UE trebuie să reprezinte esența oricărei strategii de securitate internă pe deplin dezvoltate; reamintește că, pentru desăvârșirea libertății și a justiției, trebuie să se asigure întotdeauna securitatea în conformitate cu statul de drept și cu drepturile fundamentale;
 4. ia act de progresele înregistrate de statele membre și de Comisie în cadrul ciclului de politici ale UE în ceea ce privește punerea în aplicare a obiectivelor strategice generale prin intermediul acțiunilor bazate pe cooperarea interguvernamentală la nivel operațional; totuși, consideră că este necesară o separare clară a sarcinilor la nivel național și a celor la nivelul UE, că Parlamentul trebuie să fie implicat în acest proces și că o evaluare amănunțită a ciclului de politici ar trebui să fie efectuată în 2013;
 5. reamintește că UE și statele membre dețin competențe comune în domeniul politicilor de securitate și că acesta este un domeniu în care principiul subsidiarității trebuie respectat și consideră că, printr-o abordare cuprinzătoare și coerentă, cadrul SSI ar putea adăuga valoare eforturilor tuturor instituțiilor UE și ale statelor membre în acest domeniu;
 6. consideră că efectuarea de către UE a unei analize ample bazate pe dovezi și pe cunoaștere cu privire la amenințările care trebuie abordate este o cerință esențială pentru o strategie de securitate internă eficientă și este îngrijorat de faptul că până în prezent o astfel de analiză la nivelul UE lipsește nu a fost realizată; subliniază faptul că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți coerența informațiilor și a datelor pe care se bazează

evaluările efectuate de organismele UE cu privire la amenințări, inclusiv eforturi suplimentare pentru a asigura transparența în ceea ce privește metodologia utilizată⁶;

7. reamintește faptul că Parlamentul reprezintă în prezent un actor instituțional cu drepturi depline în domeniul politicilor de securitate și, prin urmare, are dreptul de a participa în mod activ la stabilirea caracteristicilor și priorităților SSI și ale modelului european de securitate și la evaluarea acestor instrumente, inclusiv prin exerciții de monitorizare periodică a punerii în aplicare a SSI, efectuate în comun de PE, de parlamentele naționale și de Consiliu în temeiul articolelor 70 și 71 din TFUE și al articolului 6 alineatul (2) din Decizia privind instituirea COSI;
8. susține, în acest context și pe baza cooperării existente între Parlamentul European și parlamentele naționale, ideea de „ciclu parlamentar de politici” – care trebuie să fie conceput pentru a corespunde cât mai bine, printre altele, cu perioada de raportare anuală a Comisiei în acest domeniu –, care să se încheie cu un raport parlamentar anual privind situația actuală a SSI;
9. consideră că SSI ar trebui să se concentreze mai mult pe legătura permanentă dintre dimensiunile interne și externe ale securității și că, în cazul ambelor dimensiuni, instituțiile și agențiile UE care activează în domeniul JAI ar trebui să își îndeplinească sarcinile prin respectarea pe deplin a legislației UE; invită Comisia și statele membre, de asemenea, să evalueze impactul SSI asupra Strategiei de securitate externă a UE, inclusiv în ceea ce privește obligațiile legate de drepturile fundamentale;
10. ia act de definirea a cinci domenii-cheie pentru care s-au propus acțiuni concrete diferite la nivelul UE și la nivel de stat membru; consideră că aceste obiective nu sunt exhaustive și că ordinea priorităților ar fi putut fi mai bine structurată; deși lupta împotriva terorismului și a criminalității organizate este și trebuie să rămână o prioritate esențială, observă că nu pare a fi pe deplin justificată sau adecvată luarea de măsuri în domenii, cum ar fi dezastrele provocate de om și aplicarea drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul SSI;
11. consideră că toate formele de criminalitate organizată reprezintă o amenințare majoră la adresa libertății, securității și justiției pentru toți cetățenii UE și invită Comisia și Consiliul să acorde în continuare prioritate acestui lucru, având în vedere recomandările formulate în Rezoluția sa din 25 octombrie 2011 referitoare la criminalitatea organizată în Uniunea Europeană, pe baza datelor și informațiilor specifice cu privire la cooperarea existentă între UE și statele membre în ceea ce privește lupta împotriva mafiei, a spălării banilor și a altor forme de criminalitate organizată;
12. consideră că ar trebui să se acorde în continuare prioritate combaterii infracțiunilor de mediu, economice și a celor comise de întreprinderi, al căror impact este deosebit de nociv pentru condițiile de viață ale cetățenilor UE, în special într-o perioadă de criză;

⁶ A se vedea, în acest sens, studiul efectuat de A Scherrer, J Jeandesboz și E-P Guittet intitulat *Developing an EU Internal Security Strategy, fighting terrorism and organised crime* (Dezvoltarea unei Strategii de securitate internă a UE, combaterea terorismului și a criminalității organizate), Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic C (Drepturile cetățenilor și afaceri constituționale), 2011.

13. reiterează faptul că îmbunătățirea cooperării polițienești și judiciare în UE este esențială pentru o strategie de securitate internă adecvată și că aceasta trebuie să implice autoritățile competente din statele membre, precum și instituțiile și agențiile UE și invită Comisia și statele membre să facă acest lucru o prioritate a SSI;
14. în acest sens, își exprimă dezamăgire cu privire la faptul că SSI nu are încă o „dimensiune justiție” și consideră că stabilirea unui set de priorități în domeniul cooperării judiciare trebuie să fie privită în contextul legăturii strânse dintre toate dimensiunile spațiului, consacrate la titlul V din TFUE, și anume spațiul de libertate, securitate și justiție;
15. subliniază că lupta împotriva terorismului este o prioritate pentru SSI, ale cărei obiective și instrumente trebuie să fie evaluate în mod corespunzător, astfel cum este indicat în Rezoluția Parlamentului din 14 decembrie referitoare la „Politica UE de combatere a terorismului: principale realizări și viitoare provocări”; subliniază că trebuie să se acorde în continuare prioritate atât politicilor de prevenire și de protecție, cât și urmării penale și acțiunii; în acest context, ia act de necesitatea acordării unei atenții sporite aplicării orientate a legislației și unor activități bazate pe informații;
16. consideră că prevenirea radicalizării violente este un domeniu important de acțiune pentru SSI, dar invită Comisia și statele membre să reevalueze natura și nivelul acestei amenințări, inclusiv pe baza evenimentelor recente, care demonstrează o creștere a radicalismului politic violent îndreptat în mod distinct împotriva valorilor egalității și nediscriminării pe care se bazează UE;
17. salută atenția acordată securității frontierelor în contextul SSI, dar consideră că gestionarea frontierelor și mobilitatea persoanelor nu sunt doar aspecte de securitate, ci și trăsături-cheie ale unei strategii politice mai ample care implică nu numai dimensiunea securitate, ci și – mai important – politicile de imigrare, de azil, de dezvoltare și de ocupare a forței de muncă la nivelul UE;
18. consideră, prin urmare, că SSI ar trebui să reflecte în continuare viziunea Programului de la Stockholm și consideră că este oportun să se realizeze un control parlamentar la jumătatea perioadei al Programului de la Stockholm, înainte de sfârșitul anului 2013, pentru a evalua prioritățile sale strategice, legislative și financiare; de asemenea, consideră că o evaluare complementară este necesară în ceea ce privește agențiile europene relevante, care în prezent sunt „lisabonizate” (Europol, Eurojust și Rețeaua judiciară europeană) împreună cu alte agenții și organisme;
19. reamintește că prelucrarea și colectarea datelor în cadrul SSI trebuie să respecte întotdeauna principiile UE de protecție a datelor, în special principiile necesității, proporționalității și legalității, precum și legislația UE pertinentă în acest domeniu;
20. reafirmă, în acest sens, necesitatea unei supravegheri democratice adecvate a agențiilor SLSJ pentru a evita riscul atenuării distincției dintre consultarea politică și procesul efectiv de elaborare a politicilor⁷ în ceea ce privește agențiile SLSJ;

⁷ A se vedea studiul efectuat de M. Busuioc și D. Curtin intitulat *The EU Internal Security Strategy, the EU Policy Cycle and the Role of (AFSJ) Agencies: Promise, perils and pre-requisites* [Strategia de securitate internă

21. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și parlamentelor naționale.

a UE, ciclul politicilor UE și rolul agențiilor (SLSJ): Promisiuni, pericole și premise], Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic C (Drepturile cetățenilor și afaceri constituționale), p.7.